

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

NACZELNE DOWÓDZTWO W.P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

Nr 10964/II. Inf.II.A.

Tel. wewn. 137.

Warszawa, dn. 25.IV.1922.r.

~~Poczta polowa 53~~, dn. 1922 r.

8620 J2

TAJNE

D O

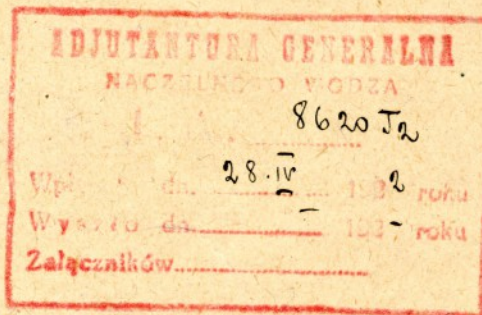
ADJUTANTURY GENERALNEJ.-

Rogo

Przedkładam do wiadomości informacje o działalności kół wran-
głowskich, napisane przez Attache wojskowego w Paryżu.-

1 załącznik.-

SZEF ODDZIAŁU II. SZTABU GEN.:

Ppułkownik p.d.Szt.Gen.

verte .

Rozdzielnik:

Adjutantura Gener.

Gabinet Ministra,

Sze f Sztabu Gen.,

MSZ. DV

MSZ. DVii.,

At. Wojsk. w Moskwie,

" " w Konst/polu,

" " w Belgradzie,

" " w Budapeszcie,

" " w Bukareszcie,

" " w Pradze,

" " w Londynie,

" " w Rydze,

" " w Kowlu

" " w Helsingforsie.

BS/2568.

Gen Kozub

Oryginał przykazuje:

8621 J2

DDP.

O d p i s

TELEGRAM SZYFROWY

Przychodzący.

P.Berenson do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

w Warszawie.

Charków, 23.IV.22.

Otrz.24.IV.22.g.9.

Nr.57.

Refero claris 216.

Władze zaniepokojone powrotem wranglowców uważają, że Polacy po-
deszeli przedstawiciela Sowietów w Równie, który bez wiedzy Char-
kowa puścił eszalon.

M.K.

Of.łącznikowy.

ADJUTANTA GENERALNA	
NACZELNIEGO WODZA	
8621 J2	
Wp. dnia	28.IV 22
Wyw. dnia	28.IV 22
Załączników	

Za zgodność odpisu:

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

POSELSTWO POLSKIE

we Francji

-ATTACHE WOJSKOWY-

1- Paryż, dnia 31. marca 1922 roku.

O d p i s .

Sciśle tajne.

Nr. 261/A.W./T.

D O

WYDZIAŁU WYWIADOWCZEGO

ODDZIAŁU II SZTABU GENERALNEGO MSWOJSK.

- WARSZAWA -

Sprawy rosyjskie.

Koła wranglowskie.

Gen. Miller wrócił do Paryża 26. III z narad wojskowo-
politycznych, które odbywały się ostatnie w sztabie gen. Wran-
gla. *narady, na których Harli i wypracow.*

Według otrzymanych informacji narady rozpoczęły się od
starcia pomiędzy wyrazicielami dwóch kierunków: za i przeciwko inter-
wencji zbrojnej.

Gen. Miller, admirał Kedrow, Burcew i Kartaszow wypowiedzie-
li się przeciwko interwencji, uważając, że obecnie ogólny nast-
rój polityczny jest niekorzystny dla wszelkich imprez wojen-
nych.

przeciwnicy interwencji dowodzą, że
Obecnie prawie wszystkie państwa europejskie żywią w
większym, lub mniejszym stopniu nadzieję, że konferencja w Ge-
nui przyniesie pokojowe załatwienie kwestji rosyjskiej i
znajdzie wyjście z obecnego kryzysu ekonomicznego. W związku
z tem nowa wojna i komplikacje, wypływające z niej, spotkały
by niezawodnie sprzeciw nawet ze strony Francji. Zdaniem ich
należy wyczekiwać lepszego momentu, który nastąpi, gdy rzeczy-
wistość rozwieje marzenia Europy co do nawiązania stosunków
handlowych z Sowdepją.

Natomiast sztab Wrangla i zwolennicy jego z kół serb-
skich oraz monarchistów niemieckich, byli za interwencją woj-
skową. Według nich ani na poparcie Francji ani tembardziej
Anglii wogóle nie należy liczyć, zresztą chwilowo nawet niema
żadnej potrzeby, gdyż dostateczne środki są zagwarantowane z

"innego źródła". Moment zaś obecny jest szczególnie korzystny, gdyż Informacje z Rosji podają, że głód doprowadził ludność do ostatecznych granic rozpaczy i że wszelkie przygotowania do ogólnego powstania są tak daleko posunięte, że na początku maja można rozpocząć akcję z zewnątrz. Warunki te mogą się jednak zmienić, gdy kapitał obcy przyjdzie z pomocą bolszewikom, i wów-czas trzeba będzie znowu wyczekiwać sprzyjających warunków.

◁ Oprócz tego zwolennicy interwencji wysuwali, na poparcie swojej tezy, argument, że w Niemczech i państwach nadbałtyckich wszystko jest przygotowane dla rozpoczęcia wystąpienia. Utrzymywanie zaś, w tych państwach przez dłuższy czas, licznej organizacji pociągnie za sobą znaczne koszty, na pokrycie których środków może zabraknąć.

Dyskusja powyższa zajęła kilka posiedzeń. Wówczas

◁ Wrangiel został zawiadomiony, że przedstawiciele angielscy w Belgradzie i Sofji uprzedzili odnośnie rządu, że Anglja sprzeciwi się wszelkiej pomocy, udzielonej armii wranglowskiej i zmierzającej do zakłócenia spokoju na wschodzie.

Deklaracja ta, jak również prawie jednoczesna interpelacja rządu serbskiego w Skupczynie w kwestji tolerowania na gruncie serbskim przygotowań wojennych Wrangla, odniosły skutek.

◁ Obawiając się пониżenia kursu waluty serbskiej przez Anglję i, w odpowiedzi na interpelację rząd serbski zajął oficjalnie wyrazne stanowisko w stosunku do imprezy wranglowskiej.

Wobec powyższego wszelkie szanse na wystąpienie zbrojne obecnie upadły i wojskowo-polityczne narady zakończyły się szeregiem uchwał.

◁ Postanowiono:

1. Wstrzymać się czasowo od wystąpienia zbrojnego z półwyspu bałkańskiego, pozostawiając jednak wszystkie utworzone ostatnio organizacje wojskowe i, nieprzerywając pracy nad utrzymaniem wojska w stałym pogotowiu wojennym.

2. Wzmoczyć czynność egzystujących organizacji w Rosji - które otrzymają zadanie przygotowania powstania na tle głodu.

3. W razie powodzenia powstania, podtrzymać je za pomo-

ca wystąpienia zbrojnego z państw nadbałtyckich.

4. Za granicą skierować chwilowo cały wysiłek w kierunku obalenia konferencji genueńskiej i dyskredytowania delegacji bolszewickiej.

Jednocześnie po naradach gen. Millera został mianowany szefem sztabu gen. Wrangla, w zastępstwie gen. Szatikowa.

Nominacja ta tłumaczy się tem, że gen. Miller rozporządza dotychczas t.zw. funduszem archangielskim, t.j. pozostałością kapitałów, które należały do dowódcy frontu archangielskiego i które, dzięki nowemu stanowisku gen. Millera, będą mogły być użyte łatwiej na utrzymanie organizacji wranglowskiej.

Następnie Miller pożądanym jest dla Wrangla w chwili obecnej ze względu na to, że będąc przez dłuższy czas attache wojskowym w różnych państwach, posiada w kołach politycznych stosunki, których Szatikow nie ma.

Pomimo tego jednak Szatikow pozostaje w najlepszych stosunkach z Wranglem i w kołach rosyjskich panuje przekonanie że, w razie rozpoczęcia akcji wojennej, będzie on z powrotem powołany na stanowisko Szefa sztabu, gdyż ma większe kwalifikacje do tego niż gen. Miller.

Gen. Miller ma wyjechać do Belgradu w najbliższych dniach, a na jego miejsce w Paryżu będzie mianowany gen. Holmsen z Berlina.

Kandydatura zastępcy gen. Holmsena w Berlinie nie jest jeszcze wyjaśniona.

Ekstradycja z Polski gen. Macierowa i innych rosjan.

Wszystkich kołach rosyjskich, bez różnicy przekonań, panuje podobno wielkie oburzenie z powodu aresztu i wydalenia z Polski gen. Macierowa i niektórych rosjan. Powyższe rozporządzenie Rządu Polskiego jest tutaj szeroko komentowane, jako wrogie wystąpienie polaków przeciwko rosjanom na skutek presji rządu sowieckiego, przyczem w kołach rosyjskich twierdzą, że podany

urzędowo powód, a mianowicie przygotowanie zamachu monarchistycznego, jest tylko wymysłem. Powyższe uzasadnia się tem, że gen. Machrow, zdaniem tych kół, nigdy nie należał do partji monarchistycznej, a przeciwnie ostatnio ciążył w stronę es-erów, z którymi począł nawiązywać kontakt za pośrednictwem przyjaciela swego, znanego es-era, płk. Machina.

ZASTĘPCA ATTACHE WOJSKOWEGO:

/-/ W. DOWBOR

Rotmistrz

Za zgodność odpisu:

Siedlecki pms

